

**UCHWAŁA NR XXXIII/247/2017
RADY MIEJSKIEJ W ŻYWCU**

z dnia 23 lutego 2017 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017-2020

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 5, art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), art. 1 ust. 1, art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 2, art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546 ze zm.) oraz części VII załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492) dotyczącej wspierania zdrowia psychicznego oraz zapobiegania zaburzeniom psychicznym, Rada Miejska w Żywcu, uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żywca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Żywcu

Krzysztof Greń

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/247/2017

Rady Miejskiej w Żywcu

z dnia 23 lutego 2017 r.

**PROGRAM
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
dla Miasta Żywca na lata 2017-2020**

I. WPROWADZENIE

**II. CELE PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA ŻYWCA NA LATA
2017 - 2020**

**III. PRIORYTETY PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA ŻYWCA NA
LATA 2017 - 2020.**

**1. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO.**

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546 ze zm.) wskazuje między innymi organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego obywateli.

Zgodnie z ustawą w przypadku samorządu gminnego ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na promowaniu zdrowia psychicznego, zapobieganiu zaburzeniom psychicznym oraz zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi pomocy i wsparcia społecznego. Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego mają być podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego. Zasady ochrony zdrowia psychicznego mają być stosowane do dzieci i młodzieży w pracy szkół i placówek systemu oświaty.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia na lata 2016-2020 został zawarty w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492). Jego celem strategicznym jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Narodowy Program Ochrony Zdrowia stanowi podstawę do opracowania lokalnych programów ochrony zdrowia psychicznego, w szczególności promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym, realizowanych przez organy administracji samorządowej.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017-2020 uwzględnia proponowane działania i dobre praktyki wskazane przez Ministerstwo Zdrowia w raporcie pt. „Priorytetowe działania w obszarze zdrowia psychicznego na lata 2016 - 2020”.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Żywca na lata 2017 - 2020 uwzględnia:

- 1) Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żywcu na rok 2017 oraz Miejski Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Narkomanii w Żywcu na rok 2017 stanowiące część strategii rozwiązywania problemów społecznych dla Miasta Żywca na lata 2014 – 2020;
- 2) Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Żywiec na lata 2017 – 2021.

Podstawą prawną do działań Miasta Żywca związanych z ochroną zdrowia psychicznego są:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm.) określająca zadania własne gminy w zakresie zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców z zakresu ochrony zdrowia;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), zgodnie z którą do zadań własnych Gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 3) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916 ze zm.);

- 4) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546 ze zm.) oraz inne akty normatywne w oparciu, o które podejmowane są działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego;
- 5) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492).

II. CELE PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA ŻYWCA NA LATA 2017 - 2020

1. Promocja zdrowia psychicznego, jako czynnika integrującego wszystkie środowiska lokalne.
2. Zwrócenie uwagi na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi, które winny być uwzględnione dla osiągnięcia poprawy stanu zdrowia mieszkańców naszej gminy podczas podejmowania różnych działań prozdrowotnych.
3. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
4. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wsparcia i pomocy umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie w swoim środowisku.
5. Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

III. PRIORYTETY PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA ŻYWCA NA LATA 2017 - 2020.

1. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNE W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO.

- 1) Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie możliwości wczesnej identyfikacji i zapobiegania zaburzeniom depresyjnym.
- 2) Zwiększenie dostępności metod profilaktycznych dla mieszkańców Miasta Żywca poprzez upowszechnianie informacji o dostępnych świadczeniach medycznych, takich jak: psychoedukacja, pomoc psychologiczna, psychoterapia, konsultacje psychiatryczne, poradnictwo dietetyczne i dotyczące stylu życia.
- 3) Kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne poprzez budowanie atmosfery otwartości, wzajemnego wsparcia, pomocy w trudnych sytuacjach, skierowania osoby w kryzysie emocjonalnym do profesjonalnie przygotowanych fachowców.
- 4) Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.
- 5) Przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadania i sposoby realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Termin realizacji
1.	Promowanie zdrowego odżywiania się oraz aktywności fizycznej dla wszystkich grup wiekowych poprzez sport oraz inne aktywności, a także zapewnianie bezpiecznych miejsc zabaw dla dzieci	Miasto Żywiec placówki oświatowe pedagodzy psycholodzy szkolni	liczba osób biorących udział w spotkaniach, szkoleniach, imprezach	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 - 2020
2.	Prowadzenie ogólnych oraz profilowanych programów promocji zdrowia psychicznego w szkołach, obejmujących wczesne wykrywanie problemów emocjonalnych oraz zachowań agresywnych wśród dzieci i młodzieży, w tym prelekcje i pogadanki z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki przeciwdziałania seksualizacji dzieci.	placówki oświatowe	liczba programów spotkań, pogadek oraz liczba osób w nich uczestniczących w danym roku	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 - 2020
3.	Podniesienie świadomości środowiska lokalnego na temat	Miasto Żywiec Placówki	Liczba i rodzaj rozpowsze-	środki budżetu Miasta	lata 2017 - 2020

	zdrowia psychicznego poprzez opracowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych i ich kolportaż w miejscach ogólnie dostępnych, informacja kierowana do mieszkańców za pomocą ulotek czy plakatów oraz przez lokalne media.	oświatowe MOPS Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	chnionych materiałów w danym roku	środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	
4.	Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie promocji zdrowia psychicznego, dotycząca: zwiększania umiejętności radzenia sobie ze stresem; działań zapobiegających depresji oraz samobójstwom, profilaktyki uzależnień od alkoholu, profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki i inne), a także zaburzeń zachowań związanych z nowymi technologiami (Internet, gry komputerowe, wirtualna komunikacja).	placówki oświatowe psychologowie i pedagodzy szkolni Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS organizacje pozarządowe	liczba osób objętych edukacją	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 – 2020
5.	Zapobieganie depresji u dzieci i młodzieży poprzez edukację na temat objawów tej choroby i kształtowanie racjonalnych postaw młodzieży wobec pomocy specjalistycznej w kryzysach psychicznych.	placówki oświatowe	liczba dzieci biorących udział w lekcjach o depresji w szkole opracowanych wspólnie przez psychiatrów i psychologów zajmujących się psycho-edukacją	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 – 2020
6.	Akceptacja i przeciwdziałanie dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez integrację ze społecznością lokalną.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych MOPS	liczba spotkań, porad profilaktycznych	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 - 2020

Przewidywane rezultaty:

- 1) pogłębianie wiedzy o zdrowiu psychicznym,
- 2) promowanie zachowań i zdrowego stylu życia korzystnego dla zdrowia psychicznego,
- 3) podnoszenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Grupa docelowa:

- 1) dzieci i młodzież szkolna,
- 2) rodzice i opiekunowie prawni dzieci i młodzieży, osoby w kryzysie,
- 3) środowisko lokalne.

2. ZAPOBIEGANIE ZABURZENIOM PSYCHICZNYM ORAZ ROZPOWSZECZNIANIE POSTAW PROZDROWOTNYCH W OBSZARZE ZDROWIA PSYCHICZNEGO.

- 1) Podejmowanie działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w rodzinie i w środowisku lokalnym, przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla ich zdrowia psychicznego.

2) Szkolenia dla różnych grup zawodowych dotyczące zagrożeń oraz konsekwencji rozwojowych i zdrowotnych u dzieci i młodzieży oglądających pornografię.

Lp.	Zadania i sposoby realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki monitorujące	Źródła finansowania	Termin realizacji
1.	Przeciwdziałanie depresji oraz zaburzeniom zachowań mogących doprowadzić do zaburzeń psychicznych, uzależnienia lub być ich objawami, profilaktyka i wczesne wykrywanie przemocy w rodzinie, w szkołach i środowiskach lokalnych.	Miasto Żywiec, placówki oświatowe pedagogzy i psychologowie szkolni Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS	liczba osób biorących udział w spotkaniach	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 - 2020
	Budowanie emocjonalnej odporności, wzmacnianie dzieci oraz promocja zdrowego stylu życia poprzez szkolenia.	placówki oświatowe pedagogzy i psychologowie szkolni Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS	liczba osób biorących udział w spotkaniach	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	lata 2017 - 2020
2.	Porady i konsultacje dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi, w tym osób z grup ryzyka depresji i samobójstw.	MOPS Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	liczba osób które skorzystały z porad specjalistów w danym roku	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	Lata 2017 – 2020
3.	Szkolenia dla różnych grup społecznych, w tym kadry pedagogicznej placówek oświatowych, w zakresie wczesnego rozpoznawania zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży oraz zagrożeń i konsekwencji rozwojowych i zdrowotnych u dzieci i młodzieży oglądających pornografię.	placówki oświatowe Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS organizacje pozarządowe	liczba osób uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach w danym roku	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	Lata 2017 – 2020
4.	Edukacja rodziców i opiekunów prawnych w zakresie potrzeb psychicznych dziecka, zaburzeń emocjonalnych i trudności wychowawczych, mające na celu redukcję zagrożeń dla zdrowia psychicznego i zmniejszenie liczby incydentów zaburzeń.	placówki oświatowe psychologowie i pedagogzy szkolni Dział Profilaktyki i Opieki nad Rodziną MOPS	liczba osób uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach w danym roku	środki budżetu Miasta środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł	Lata 2017 – 2020

Przewidywane rezultaty:

- zmiana postaw społecznych i wzrost zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- zmniejszenie skali zjawiska stygmatyzacji i dyskryminacji osób i członków rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi,
- zmniejszenie zagrożeń oraz konsekwencji rozwojowych i zdrowotnych u dzieci i młodzieży oglądających pornografię,

4) ograniczenie negatywnych skutków przemocy w rodzinie i w środowisku lokalnym.

Grupa docelowa:

- 1) środowisko rodzinne - osoby z zaburzeniami psychicznymi i członkowie ich rodzin,,
- 2) środowisko szkolne - dzieci i młodzież, wychowawcy, pedagodzy, psychologowie szkolni, osoby prowadzące zajęcia pozalekcyjne, wychowankowie placówki opiekuńczo – wychowawczej.
- 3) środowisko lokalne - organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

IV. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie Programu odbywać się będzie na podstawie osiąganych wskaźników, w oparciu o informacje uzyskiwane od realizatorów poszczególnych działań.

Realizatorzy zaangażowani w poszczególne zadania sami monitorują potrzeby oraz dokonują zmian ilościowo-jakościowych, które będą stanowiły podstawę do dokonywania zmian w poszczególnych segmentach Programu. Ocena końcowa Programu będzie miała charakter auto-ewaluacji podsumowującej i dokona jej zespół koordynujący - monitorujący realizację zadań dotyczących promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych powołany przez Burmistrza Miasta Żywca Zarządzeniem Nr BOB.0050.6.2017.SPW z dnia 18 stycznia 2017 roku.

V. PODSUMOWANIE

Realizacja Programu opiera się przede wszystkim na działaniach informacyjno-edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia psychicznego oraz oddziaływaniu na rozwój dzieci i młodzieży przez kształtowanie ich prozdrowotnych postaw na całe życie. Ponadto program ma przyczynić się do budowania i ochrony zdrowia psychicznego całej społeczności lokalnej. Ważną rolę w realizacji priorytetów programu odgrywają działania zapobiegawcze i profilaktyczne w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w rodzinie i w środowisku lokalnym, w tym szkolenia dla różnych grup zawodowych mające na celu redukcję zagrożeń dla zdrowia psychicznego i zmniejszenie liczby incydentów zaburzeń.